

Een versie van dit artikel is gepubliceerd in het digitale Tijdschrift voor Verkondiging in 2026.

Het citeren of doorgeven van deze tekst is toegestaan, mits met bronvermelding.

De auteur van deze tekst is dr. Piet van Veldhuizen – www.woordenmetzielenzin.nl

Tijdschrift voor Verkondiging – preekvoorbeeld

Voor zondag 19 juli 2026 (16^e Zondag door het jaar)

Lezingen: Wijsh. 12,13.16-19; Ps. 86; Rom. 8,26-27; Mat. 13,24-(30)43 (A-jaar).

Lieve mensen,

Het koninkrijk der hemelen. Daarover vertelt Jezus, onze Heer, in de gelijkenissen die we hebben horen voorlezen. Het koninkrijk van de hemel, het rijk van God. Dat is niet ergens anders, ver weg, en ook niet in een andere tijd. Het is daar waar God regeert. Waar de wetten van Gods hart gelden. Waar het gaat zoals God het heeft bedoeld. Nou, denk je dan, dat is dus niet hier in deze wereld, want zoals het nu in onze wereld toegaat...

Maar dat is precies het punt: het koninkrijk der hemelen is volgens Jezus heel dichtbij gekomen. In zijn persoon is het midden onder ons. Ik stel het me zó voor: onze troebele wereld wordt aan alle kanten omgeven door Gods wijde wereld, zoals de hemel de aarde omgeeft. En met Jezus stulpt als het ware die heldere wereld van God naar binnen, onze troebele werkelijkheid in. Zó dichtbij dat je die helderheid kunt binnenlaten in jezelf, zodat Gods koningschap kan doorwerken in jouzelf – zoals het verbeeld wordt iedere keer wanneer je de communie ontvangt.

Gods rijk, het koninkrijk der hemelen: we kunnen dat niet zelf bouwen, zeggen deze gelijkenissen, maar er wordt wél iets van ons gevraagd. Het zaad moet gezaaid, of de zuurdesem moet in het meel gemengd worden. Iets moet werkzaam gaan worden in deze wereld: een zaad dat kiemt en groeit in de grond, een gist dat langzaam fermenteert in het deeg. Als je het erin hebt gebracht, moet je het vooral zelf zijn werk laten doen, je moet er niet voortdurend in en omheen gaan rommelen.

Hoe doe je dat dan, het zaad of het ferment van het koninkrijk der hemelen in de wereld brengen? Daarvoor kun je weer naar Jezus kijken: goedheid in het spel brengen, ontferming, onder de mensen zijn met echte betrokkenheid, ze aankijken, aanspreken en aanraken met de liefde van God. Genade laten gelden, vergeving oefenen. En het dan verder durven overlaten aan de groeikracht van het zaad dat je gezaaid hebt, aan de kracht van de goedheid die je als gist door het deeg van de wereld hebt geroerd. Niets forceren. Niet denken: dit werkt niet snel genoeg.

Andere krachten werken ook in de wereld. In de gelijkenis van het onkruid zegt Jezus dat ook het kwaad gezaaid wordt en kiemt en groeit. Dat is onuitstaanbaar, maar je kunt niet anders dan het zo laten zijn. Als je het kwaad met wortel en tak zou willen uitroeien, zou je het goede tegelijk ook vernietigen. Je kunt alleen hopen dat je genoeg goedheid gezaaid hebt. Zaai anders nog rustig wat bij, dat is beter dan dat je als een woesteling een spoor van vernieling door de akker trekt.

In die gelijkenis over het onkruid lijkt het wel erg fifty-fifty, graan en onkruid, goed en kwaad. Pas bij de oogst blijkt dat het goede wordt bewaard en het kwade verwijderd. Dan zie je pas dat het al die tijd zin heeft gehad om op het goede te rekenen, eraan gehecht te blijven, je erop te verheugen.

Zo is het met de wereld, ook de onrustige wereld van nu. Soms denk je dat het kwaad de overhand heeft gekregen. Soms denk je dat er met geweld zal moeten worden ingegrepen. Maar als dat gebeurt, zie je dat het soms meer kwaad doet dan goed.

Leerlingen van Jezus krijgen vandaag vanuit het Evangelie dit advies: zaai het goede, meng het ferment van Gods goedheid in het deeg van de wereld. Vertrouw erop dat wat je gezaaid hebt, onzichtbaar doorwerkt.

Jezus zaaide uiteindelijk zichzelf, hij vocht zich niet naar de top maar liet zichzelf als het goede zaad in de akker van de wereld vallen. Hij hield niet zichzelf angstvallig heel, maar gaf zich aan de wereld. Als het zaad niet in de aarde valt en sterft, draagt het geen vrucht, zegt hij ergens. De oogst van zijn verrijzenis is dat er een beweging door de wereld gaat, van mensen die goedheid zaaien, desnoods zichzelf zaaien, en geloven dat die goedheid doorwerkt ook als zijzelf er niets meer aan kunnen doen. Want dat is hoe het werkt in de ultieme werkelijkheid, het koninkrijk der hemelen.

Piet van Veldhuizen